

MBN § 177 Medborgarförslag - Provtagning marker kring vindkraft.

Ärendenummer: MBN 2024/1067

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden beslutar att medborgarförslaget avslås. Synpunkter lämnas under avsnitt bedömning.

Reservation

Lars Engelbrektsson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Lars Thomsson (C) i ärendets handläggning.

Sammanfattning

Region Gotland har mottagit ett medborgarförslag angående provtagning av marker som används för vindbruk samt en fråga angående hur avfallet från skrotade vindkraftverk omhändertas.

Enligt medborgarförslaget finns risk för mark- och vattenföroreningar i anslutning till vindkraftverk. Framförallt av ämnen som Pfas och bisfenol.

Vid tillståndsprövningar av vindkraftsverk och vindparker beaktas olika sorters miljöpåverkan av kommande verksamhet. Det kan omfatta omgivningspåverkan i form av buller, skuggning, anläggningsarbeten, vattenpåverkan mm. I de fall risken bedöms som relevant kan även markprovtagning förekomma. Prövningen omfattar både anläggningsfasen, själva driften och avslutningsfasen. Meningen är att man reglerar hela verksamhetens påverkan på miljön och har som mål att efter avslutad produktion ska mark och miljö återställas i dess ursprungliga status.

Bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen, Region Gotland är tillsynsmyndighet för vindkraftsanläggningar på Gotland. I den rollen följer förvaltningen upp villkor i de miljötillstånd som prövningsmyndigheten har utfärdat. Vanligtvis är det Miljöprövningsdelegationen hos länsstyrelsen som ansvarar för prövningen och är prövningsmyndighet. Tillståndet ger bolaget en rättighet att bedriva en verksamhet enligt de villkor som finns i tillståndet. Tillsynsmyndigheten kan inte tillföra villkor eller provtagningsparametrar i efterhand.

I tillstånd för vindkraftverk finns inte de ämnen som medborgarförslaget anger med som parametrar som ska övervakas.

Samhällsbyggnadsförvaltningen gör bedömningen att risken för markföroreningar från vindkraft är liten och att extra provtagning utöver vad tillståndet anger inte skulle vara motiverat. Vindkraften i sig utgör bara en liten del av den totala påverkan av dessa ämnen på miljön.

Angående avfallsfrågan så är det en del av avslutningsfasen och kommer därmed att följas upp i det skedet av processen. I Sverige finns en strikt avfallslagstiftning där man som verksamhetsutövare är skyldig att lämna avfall till mottagare som både har kunskap och förutsättningar att omhänderta avfallet på rätt sätt. Detta gäller även för vindkraftsföretag.

Sammantaget görs bedömningen att det kan finnas skäl att följa frågeställningen, då Pfas de senaste åren uppmärksammas och lett till mark- och vattenföroreningar på olika ställen på Gotland och på fastlandet. Dock har detta ofta kopplats till direkt användning av kemikalier innehållande Pfas, ex brandskum. I exemplet med vindkraft ses inte samma risk att det skulle vara motiverat med extra provtagningar i områden med vindkraftsverk.

Medborgarförslaget ska därmed avslås.

Ärendets behandling under mötet

Lars Thomsson (C) anmäler jäv och lämnar sammanträdesrummet. Niklas Gahne (C) går in som ledamot under ärendets behandling i nämnden.

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår miljö- och byggnämnden besluta att medborgarförslaget avslås. Synpunkter lämnas under avsnitt bedömning.

Arbetsutskottet har 2024-10-02 föreslagit nämnden bifalla förvaltningens förslag.

Enhetschef Mattias Edsbagge föredrar ärendet.

Lars Engelbrektsson (SD) yrkar på bifall till medborgarförslaget med motiveringen att många partiklar kan avges från vindkraftverk.

Ordföranden Andreas Unger (M) yrkar på att följa förvaltningens förslag att avslå medborgarförslaget.

Proposition

Ordföranden ställer Lars Engelbrektssons yrkande och eget yrkande under proposition och finner att miljö- och byggnämnden bifaller ordförandens yrkande.

Reservation

Lars Engelbrektsson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2024-09-16
Medborgarförslag daterat 2024-03-15

Överklagandehänvisning

Miljö- och byggnämndens beslut kan överklagas till Länsstyrelsen i Gotlands län. Överklagandet ska ges in till miljö- och byggnämnden inom tre veckor från det att berörd sakägare fick del av beslutet. Överklagandehänvisning framgår av bilaga.

Skickas till

Regionstyrelsen
Åsa Helen Svanäng, Buttle Altajme 104, 622 48 ROMAKLOSTER

Sökande

Åsa Helen Svanäng, Buttle Altajme 104, 622 48 ROMAKLOSTER